

Αθήνα, 22 Οκτωβρίου 2015

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΜΙΧΑΛΟΣ ΣΤΟ ΕΛΚ: Η Ε.Ε. ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΦΟΡΟΜΠΗΧΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Την αναγκαιότητα αλλαγής της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής στο σύνολο της Ε.Ε. με στόχο την ενίσχυση των επενδύσεων, ιδιαίτερα στις χώρες που έχουν «χτυπηθεί» από την ύφεση, πρότεινε από το Βήμα του Συνεδρίου του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, με την ιδιότητά του ως αναπληρωτής πρόεδρος των Ευρωεπιμελητηρίων, ο πρόεδρος της ΚΕΕ και του ΕΒΕΑ κ. Κωνσταντίνος Μίχαλος.

Στην παρέμβασή του, σε πάνελ, στο οποίο συμμετείχαν επίσης οι κκ. Λουίς ντε Γκίντος, υπουργός Οικονομίας και Ανταγωνισμού της Ισπανίας, Γίρκι Κατάϊνεν, επίτροπος Εργασίας, Ανάπτυξης, Επενδύσεων και Ανταγωνισμού της Ε.Ε., Μαριάν Τίσσεν επίτροπος Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης της Ε.Ε. και ο κ. Χοσέ Μανουέλ Φερνάντες, Ευρωβουλευτής, μέλος του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, ο κ. Μίχαλος ανέλυσε λεπτομερώς τους παράγοντες που σήμερα αποθαρρύνουν τους επενδυτές, προκειμένου να προχωρήσουν στις αναγκαίες επενδύσεις που θα δώσουν προστιθέμενη αξία στις οικονομίες των ευάλωτων χωρών, αλλά και θα δημιουργήσουν θετικό πρόσημο στην ανάπτυξη, στην απασχόληση και στην κοινωνική συνοχή σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ο κ. Μίχαλος εστίασε ιδιαίτερα στο θέμα της φορολογίας, επισημαίνοντας ότι σύμφωνα και με την ίδια την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα φορολογικά συστήματα των κρατών – μελών είναι περίπλοκα και σε μεγάλο βαθμό εξαρτημένα από τη φορολόγηση της εργασίας, κάτι που λειτουργεί αρνητικά σε σχέση με την ανάπτυξη και την απασχόληση. Ιδιαίτερα σε χώρες όπως η Ελλάδα, το ύψος της φορολογίας συνιστά βασικό αποτρεπτικό παράγοντα για την υλοποίηση επενδύσεων.

Όπως τόνισε ο κ. Μίχαλος, η ευρωπαίοι εταίροι και δανειστές μας διακατέχονται, δυστυχώς, από μια αντιφατική λογική, από τη μια να επιβάλουν στη χώρα μας φορολογικά μέτρα που καθιλώνουν τις επενδύσεις και την ανάπτυξη και από την άλλη να υποστηρίζουν ότι η Ελλάδα πρέπει να προσελκύσει επενδύσεις. «Με την αντιφατική αυτή λογική ρίχνουμε ουσιαστικά νερό σε ένα βαρέλι δίχως πάτο» τόνισε ο κ. Μίχαλος και συμπλήρωσε «Για να προσελκύσουμε ιδιώτες επενδυτές, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και την Ευρώπη, δε χρειάζονται μόνο χρηματοδοτικά κίνητρα, όπως για παράδειγμα το πακέτο Γιούνκερ, αλλά και μια συνεκτική οικονομική δημοσιονομική πολιτική».

Επισυνάπτεται αναλυτικά η ομιλία του κ. Μίχαλου.

«Με ιδιαίτερη χαρά συμμετέχω στις εργασίες του Συνεδρίου του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, σε μια εποχή σημαντικών προκλήσεων για την Ευρώπη και τους λαούς της.

[1]

Στο επίκεντρο των προκλήσεων αυτών θα έλεγα ότι βρίσκεται η παρατεταμένη κρίση επενδύσεων και απασχόλησης. Οι αριθμοί είναι αμείλικτοι: το σύνολο των επενδύσεων στην Ε.Ε. το 2014 ήταν κατά 15% χαμηλότερο από τα αντίστοιχα επίπεδα του 2007. Η επενδυτική «ξηρασία» είναι ακόμη πιο έντονη στις χώρες που έχουν πληγεί περισσότερο από την οικονομική κρίση, όπως η Ελλάδα. Εκεί, για την ίδια περίοδο, η μείωση κυμαίνεται από 25% έως 60%. Ο αντίκτυπος είναι εμφανής, τόσο στον ασθενικό ρυθμό ανάπτυξης της ευρωπαϊκής οικονομίας, όσο και στην απασχόληση: σήμερα υπάρχουν στην Ευρώπη 23 εκατομμύρια άνεργοι, με τους νέους να βρίσκονται στη δυσκολότερη θέση.

Μέχρι τώρα, γνωρίζαμε ως βασικό εργαλείο για την αντιμετώπιση παρόμοιων προβλημάτων την επιδότηση επενδύσεων, από δημόσιους πόρους. Το εργαλείο αυτό εξακολουθεί σε μεγάλο βαθμό να είναι απαραίτητο σήμερα, ιδιαίτερα σε χώρες που βρίσκονται σε εύθραυστη οικονομική κατάσταση, ή σε οικονομίες – όπως αυτή της Ελλάδας – που βρίσκονται σε διαδικασία παραγωγικού μετασχηματισμού. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι στοχευμένες επιδοτήσεις είναι απαραίτητες, με σκοπό την ανάδειξη κλάδων υψηλότερης προστιθέμενης αξίας.

Ωστόσο, για πολλούς λόγους, είναι καιρός να κάνουμε ένα βήμα πιο πέρα από την κουλτούρα της επιδότησης. Ο πρώτος και ο βασικότερος προκύπτει από ανάγκη: η δημοσιονομική κατάσταση των κρατών – μελών δεν επιτρέπει πλέον τη διάθεση τεράστιων ποσών για δημόσιες επενδύσεις. Είναι όμως και θέμα επιλογής, το να περάσουμε πλέον σε μια νέα προσέγγιση. Μια προσέγγιση περισσότερο δυναμική και λιγότερο γραφειοκρατική. Μια προσέγγιση που θα στηρίζεται περισσότερο στην ενεργοποίηση των δυνάμεων της οικονομίας και λιγότερο στη λογική του «δικαιώματος» (entitlement).

Στο πλαίσιο αυτό, τα Ευρωπαϊκά Επιμελητήρια βλέπουν θετικά την ανακοίνωση του Ευρωπαϊκού Επενδυτικού Σχεδίου. Πρόκειται για μια πρωτοβουλία που επιδιώκει να συμβάλει στην προσπάθεια για επιστροφή της ανάπτυξης και της ευημερίας στην Ευρώπη. Μια πρωτοβουλία που θέτει ιδιαίτερα φιλόδοξους στόχους, όπως είναι η κινητοποίηση συνολικών πόρων 315 δισ. ευρώ και η δημιουργία 1,3 εκατ. νέων θέσεων εργασίας.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, το Σχέδιο στηρίζεται στη δημιουργία ενός ιδιότυπου χρηματοδοτικού μηχανισμού, με τρεις πυλώνες δράσης:

- Τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (EFSI)
- Τη δημιουργία ενός καταλόγου ευρωπαϊκών επενδυτικών έργων και την παροχή τεχνικής και συμβουλευτικής υποστήριξης μέσω ενός κοινού «κόμβου»
- Τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος στην Ε.Ε., με την άρση υφιστάμενων αντικινήτρων και φραγμών.

Τα ιδιωτικά κεφάλαια που φιλοδοξεί να κινητοποιήσει το Σχέδιο προορίζονται για τη χρηματοδότηση κυρίως μεγάλων και ριψοκίνδυνων επενδυτικών προγραμμάτων, αλλά και για τη στήριξη επενδύσεων από επιχειρήσεις μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Το βασικό κίνητρο που προβλέπεται για τους ιδιώτες επενδυτές θα είναι οι εγγυήσεις της Ε.Ε. στο ενδεχόμενο των πρώτων οικονομικών ζημιών

Η επιτυχής υλοποίηση του Σχεδίου παρουσιάζει σημαντικές προκλήσεις.

Το δυσκολότερο «στοίχημα» είναι η προσέλκυση των ιδιωτικών κεφαλαίων. Με βάση το σχεδιασμό, για κάθε ένα ευρώ δημόσιων πόρων που θα διαθέτει το EFSI, θα πρέπει να κινητοποιηθούν 15 ευρώ από ιδιωτικούς πόρους,

Αυτό οδηγεί σε ένα σαφές ζητούμενο: να βρεθούν σχέδια και έργα που θα είναι αρκετά αξιόπιστα και ελκυστικά, ώστε να κερδίσουν το ενδιαφέρον και τη στήριξη των ιδιωτών επενδυτών. Η πρόκληση αφορά τόσο τα κράτη – μέλη όσο και τις επιχειρηματικές κοινότητες. Οφείλουμε να αναπτύξουμε και να διαμορφώσουμε προτάσεις, με προδιαγραφές που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις και τα κριτήρια της αγοράς. Θέλουμε έργα βιώσιμα, κερδοφόρα και σε στάδιο ωρίμανσης που διασφαλίζει την ολοκλήρωσή τους μέσα σε σχετικά σύντομο διάστημα.

Πέραν αυτού, υπάρχει και το ζητούμενο της βελτίωσης του επενδυτικού περιβάλλοντος. Του αντικειμένου, δηλαδή, που σχετίζεται με τον τρίτο πυλώνα του σχεδίου. Γιατί είναι γνωστό ότι η δυσκολία πρόσβασης σε χρηματοδότηση δεν είναι ο μόνος λόγος για τη χαμηλή επενδυτική δραστηριότητα στην Ευρώπη. Υπάρχουν κι άλλοι παράγοντες που αποθαρρύνουν τους επενδυτές, όπως είναι η ασθενική ζήτηση, η έλλειψη επιχειρηματικής εμπιστοσύνης, η καθυστέρηση αναγκαίων οικονομικών μεταρρυθμίσεων, αλλά και η γραφειοκρατία και η διαφθορά. Παρ' όλο που σε αυτό το επίπεδο το Επενδυτικό Σχέδιο δεν περιλαμβάνει ακόμη συγκεκριμένες δράσεις και χρονοδιαγράμματα, αναμένουμε σύντομα να δούμε πρωτοβουλίες από πλευράς της Ε.Ε.

Θα μου επιτρέψετε επίσης να αναφερθώ ιδιαίτερα στο θέμα της φορολογίας. Σύμφωνα και με την ίδια την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα φορολογικά συστήματα των κρατών – μελών είναι περίπλοκα και σε μεγάλο βαθμό εξαρτημένα από τη φορολόγηση της εργασίας, κάτι που λειτουργεί αρνητικά σε σχέση με την ανάπτυξη και την απασχόληση. Σε χώρες όπως η Ελλάδα, το ύψος της φορολογίας συνιστά βασικό αποτρεπτικό παράγοντα για την υλοποίηση επενδύσεων. Και – μια που η δημοσιονομική πολιτική της χώρας υπαγορεύεται σε μεγάλο βαθμό από τους Ευρωπαίους εταίρους – δανειστές της – δημιουργείται το εύλογο ερώτημα: πως είναι δυνατόν να επιβάλλονται ή να γίνονται αποδεκτά φορολογικά μέτρα που καθλώνουν τις επενδύσεις και την ανάπτυξη, την ώρα που αναδεικνύουμε ως υπέρτατο στόχο την κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων; Με αυτή την αντιφατική λογική – από τη μια να προσελκύουμε επενδυτές και από την άλλη να τους διώχνουμε, μέσω της υψηλής φορολογίας – ρίχνουμε ουσιαστικά νερό σε ένα βαρέλι δίχως πάτο. Το ζήτημα, επομένως, είναι το εξής: για να προσελκύσουμε ιδιώτες επενδυτές, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά στην Ευρώπη, δεν χρειάζονται μόνο χρηματοδοτικά κίνητρα, αλλά και μια συνεκτική οικονομική και δημοσιονομική πολιτική.

Υπάρχει όμως και μια άλλη, κρίσιμη διάσταση: δεν μας ενδιαφέρει μόνο το πόσα θα είναι τελικά τα ιδιωτικά κεφάλαια που θα επενδυθούν. Αλλά το ποια θα είναι η αναπτυξιακή ώθηση που θα προκύψει από αυτές τις επενδύσεις. Ποιο θα είναι το αντίκρισμα στην ανάπτυξη, στην απασχόληση, στην κοινωνική συνοχή, σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Από αυτή την άποψη, είναι σαφώς θετική ειδική πρόβλεψη για διάθεση των 5 από τα 21 δις. ευρώ των δημοσίων πόρων του Ταμείου για επενδύσεις Μικρών και Μεσαίων

Επιχειρήσεων. Των επιχειρήσεων, δηλαδή, που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ευρωπαϊκής οικονομίας. Είναι ωστόσο σημαντικό να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα για ένα σημαντικό υποσύνολο: αυτό των νέων καινοτόμων επιχειρήσεων, με υψηλές δυνατότητες ανάπτυξης. Είναι αυτές οι επιχειρήσεις, με τις πρωτοποριακές και τις καινοτόμες ιδέες, αλλά με τη μικρή εμπειρία, που δυσκολεύονται περισσότερο να αντλήσουν χρηματοδότηση από το παραδοσιακό τραπεζικό σύστημα, ιδιαίτερα την εποχή αυτή. Είναι όμως αυτές που μπορούν να κάνουν τη διαφορά, στην προσπάθεια για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης στην Ευρώπη. Γι' αυτό και χρειάζονται ιδιαίτερη στήριξη στο πλαίσιο του Σχεδίου.

Εξίσου σημαντικός είναι ο παράγοντας της συνοχής και της αποφυγής ανισορροπιών. Το Σχέδιο ορθώς δίνει έμφαση στην προώθηση μεγάλων έργων υποδομής, ειδικά σε τομείς όπως η ενέργεια και η μεταφορές. Δεν θα πρέπει όμως να υποβαθμίζεται και η σημασία μικρότερων έργων σε περιφερειακό επίπεδο.

Το σπουδαιότερο, όμως, είναι να διασφαλιστεί η ισόρροπη αξιοποίηση του Σχεδίου, μεταξύ Βορρά και Νότου, με ιδιαίτερη μέριμνα για τις χώρες που πλήττονται σε μεγαλύτερο βαθμό από την έλλειψη ρευστότητας, την αδυναμία πρόσβασης σε χρηματοδότηση και το υψηλό κόστος δανεισμού. Στόχος είναι να υλοποιηθεί ένα Σχέδιο που θα κατανέμει ισοβαρώς τις ωφέλειες και θα συμβάλει στη σύγκλιση και στη συνοχή των οικονομιών των κρατών – μελών και όχι στην περαιτέρω απόκλιση μεταξύ του ευρωπαϊκού κέντρου και της περιφέρειας. Προς αυτή την κατεύθυνση είναι σημαντικό να υπάρχει δυνατότητα συμμετοχής όλων των κρατών μελών στα όργανα διακυβέρνησης του EFSI.

Εάν υπάρξει κοινή και συντονισμένη προσπάθεια Ε.Ε., κρατών – μελών και ιδιωτικού τομέα, τα οφέλη του Σχεδίου μπορούν να είναι υψηλότερα των αναμενόμενων. Το συνολικό ποσό που θα επενδυθεί θα μπορούσε ακόμη και να υπερβεί το στόχο των 315 δισ. ευρώ. Και ο αριθμός των νέων θέσεων εργασίας – σύμφωνα με εκτιμήσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας – θα μπορούσε να ξεπεράσει τα 2 εκατ., μειώνοντας την ανεργία στην Ε.Ε. κατά σχεδόν 1,1% ως τα μέσα του 2018. Εάν δεν τα καταφέρουμε, το αποτέλεσμα τόσο στην ανάπτυξη όσο και στην απασχόληση θα είναι πολύ κατώτερο φιλοδοξιών και των προσδοκιών.

Συνοψίζοντας: η επιτυχία του Σχεδίου συνιστά μια δύσκολη εξίσωση. Η οποία απαιτεί συνδυασμό τεχνοκρατικών και πολιτικών ικανοτήτων. Απαιτεί αποτελεσματικούς μηχανισμούς παρακολούθησης και αξιολόγησης. Απαιτεί ξεκάθαρη στρατηγική και απόλυτη διαφάνεια.

Είναι μια πρόκληση φιλόδοξη, η οποία όμως δείχνει το δρόμο προς τη σωστή κατεύθυνση: κινητοποιεί δυνάμεις και πόρους, με στόχο την εισροή ιδιωτικής χρηματοδότησης στην ευρωπαϊκή πραγματική οικονομία. Για την υλοποίηση στοχευμένων, έξυπνων και χρήσιμων έργων, με υψηλή προστιθέμενη αξία και ουσιαστική συμβολή στην οικονομική ανάκαμψη και στην ευημερία των Ευρωπαίων πολιτών».